

Jakelussa mainitut

METSÄTALOUDEN TULOSPERUSTEISET TUET -TYÖRYHMÄ

Asettaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tänään asettanut metsätalouden tulosperusteisia tukia koskevan työryhmän.

Toimikausi

1.10.2024–31.1.2025

Tausta

Tulosperusteisten rahoitusmallien soveltaminen on noussut esille monissa politiikkasuosituksissa ja tutkimushankkeiden raporteissa. Taustalla on kompleksiset ympäristöhaasteet, joiden ratkaiseminen ei onnistu riittävän tehokkaasti nykymuotoisilla rahoitusmalleilla. Julkisen talouden kasvava kestävyysvaje korostaa julkisen rahoituksen vaikuttavuuden ja kustannustehokkuuden parantamista. Yhdessä nämä luovat tarpeen parantaa julkisen rahoituksen vaikuttavuutta sekä löytää uusia rahoitusmahdollisuuksia.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa tunnustetaan tarve kehittää uusia rahoitusmalleja. Hallitusohjelmassa nostetaan esille muun muassa markkinaehtoisten ja kustannustehokkaiden ratkaisujen selvittämisen, ympäristöllisten tarjouskilpailujen hyödyntämisen sekä hiilirikkaiden kohteiden korvauksen Metso-rahoituksen puitteissa

EU:n ennallistamisasetus tuli voimaan kesällä 2024. Asetuksella tavoitellaan luontokadon pysäyttämistä. Asetus tuo sitovia tavoitteita ja velvoitteita luonnon tilan parantamiseksi eri elinympäristöissä. Vuoteen 2030 mennessä toimet voidaan kohdistaa joustavasti eri luontotyyppisiin, kunhan 30 prosentilla siitä pinta-alasta, joka ei ole hyvässä tilassa, tehdään tarvittavat ennallistamistoimet. Toimeenpanoon aloitetaan Natura 2000 -verkoston alueella, mutta myöhemmin toimet ulottuvat myös Natura 2000 verkoston ulkopuolisille alueille ja luontotyypeille. Merkittävimmät talousmetsissä esiintyvät luontotyytit ovat lehdot, harjumetsät, puustoiset suot ja boreaaliset luonnonmetsät. Ennallistamisasetuksen myötä jäsenvaltioiden tulee arvioida metsäekosysteemien tilaa indikaattorien avulla. Ennallistamisasetukseen sisältyy jäsenvaltioille yksi yhteinen indikaattori (metsälinnut) ja sen lisäksi seitsemän vapaavalintaista indikaattoria, joista kukin jäsenmaa valitsee kuusi.

EU:n uudessa metsästrategia 2030:ssa komissio sitoutui antamaan neuvoja ja teknisiä ohjeita metsäekosysteemipalvelujen tukijärjestelmien kehittämiseksi. Komissio onkin luonut ohjeistusta ekosysteemipalveluiden tukijärjestelmille.

Uudet maa - ja metsätalouden ja maaseudun valtiontukisuuntaviivat tulivat voimaan 1. tammikuuta 2023. Niihin sisältyy tukielementti, joka voi olla perusteena tuen maksamiselle

biologiseen monimuotoisuuteen, ilmastoon, veteen tai maaperään liittyvien palveluiden tuottamisesta. Tämänkaltaisen kannustimen hyödyntämisestä on vain vähän käytännön kokemuksia. Komissio päättää valtiontuen suuntaviivojen muuttamisesta.

Metsätalouden määräaikaisesta kannustejärjestelmästä annettu laki tuli voimaan 1.1.2024. Kannustejärjestelmälaissa säädetään metsätalouden tuista. Kannustejärjestelmä perustuu Euroopan unionin valtioneuvoston päätöksiin ja Euroopan unionin komissio on hyväksynyt kannustejärjestelmän. Taimikon ja nuoren metsän hoidon tukea ei kuitenkaan ole ilmoitettu komissiolle, koska se myönnetään EU-lainsäädännön mukaisena de minimis –tukena. Kannustejärjestelmä on määräaikainen ja se on voimassa 31 päivään joulukuuta 2029. Tuet ovat harkinnanvaraisia ja ne myönnetään vuosittain käytettävissä olevan myöntämisvaltuuden ja määrärahojen puitteissa.

Kannustejärjestelmälain tavoitteena on kannustaa yksityisiä maanomistajia metsiensä kestävään hoitoon ja käyttöön tavalla, jolla yksityistalouden tavoitteiden ohella voidaan saavuttaa myös yhteiskunnan metsäpolitiikalle ja metsien käytölle asettamat tavoitteet. Kannustejärjestelmällä kannustetaan maanomistajia tekemään taloudellisesti ja metsien biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tarkoituksenmukaisia toimenpiteitä, joilla edistetään metsävarojen suotuisaa kehittymistä, turvataan ja lisätään metsien biologisen monimuotoisuutta, edistetään metsätalouden vesiensuojelua sekä hillitään ilmastonmuutosta ja edistetään metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen. Lisäksi kannustejärjestelmällä pidetään yllä metsätalouden tieverkkoa.

Kannustejärjestelmä sisältää seuraavat tuet: taimikon ja nuoren metsän hoito, terveyslannoitus, suometsän hoitosuunnitelma, suometsien vesiensuojelurakenteiden ja piennarteiden tekeminen, uusien metsäteiden tekeminen, yksityisteiden perusparantaminen, ympäristötuki, metsäluonnon hoito ja kulutus.

Tavoitteet ja tehtävät

Tavoitteena on löytää uusia tapoja edistää kestävä metsätaloutta 2030-luvulla voimaan tulevassa kannustejärjestelmässä.

Työryhmän tehtävänä on laatia esitys ympäristöllisten tarjouskilpailujen hyödyntämisestä ja tuloperusteisuuden soveltamisen mahdollisuuksista metsätalouden kannustejärjestelmässä. Työryhmä voi esittää parhaita ideoita testattavaksi pilotoimalla.

Lisäksi työryhmän tulee tarkastella ovatko ehdotukset mahdollisia toteuttaa valtioneuvoston suositusten puitteissa. Tarvittaessa työryhmän on tehtävä ehdotuksia valtioneuvoston suositusten muutostarpeista komissioon vaikuttamiseksi.

Työryhmän tulee kuulla asiantuntijoita muun muassa Pellervon taloustutkimuksesta, Luonnonvarakeskuksesta ja Suomen ympäristökeskuksesta.

Organisointi

Työryhmän kokonpano on seuraava:

puheenjohtaja:

Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö

jäsenet:

Matti Mäkelä, Koneyrittäjät ry

Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y. (varajäsen Jouni Väkevä)

Tuomo Turunen, METO yrittäjät ry (varajäsen Raimo Asikainen)

Jimi Rajajärvi, Metsäteollisuus ry (varajäsen Helena Herttuainen)

Anniina Kostilainen, Sahateollisuus ry (varajäsen Janne Lehti)

Tatu Torniainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra (varajäsen Mariko Landström)

Liisa Toopakka, Suomen luonnonsuojeluliitto ry (varajäsen Antti Heikkinen)

Jarkko Partanen, Suomen metsäkeskus (varajäsen Anna Rakemaa)

Kirsi Taipale, maa- ja metsätalousministeriö

Ville Schildt, maa- ja metsätalousministeriö

Tuomas Laiho, valtiovarainministeriö (varajäsen Jyri Inha)

Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö

sihteeri:

Antti Leinonen, maa- ja metsätalousministeriö

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä ja osallistuvat tahot vastaavat omien edustajiensa osallistumis- ja matkakuluista.

Kokousjärjestelyistä aiheutuvat menot maksetaan maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomomentilta 30.01.01.

kansliapäällikkö Pekka Pesonen

osastopäällikkö Tuula Packalen

JAKELU

Matti Mäkelä, Koneyrittäjät ry

Lea Jylhä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.

Jouni Väkevä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK r.y.

Tuomo Turunen, METO yrittäjät ry

Raimo Asikainen, METO yrittäjät ry

Jimi Rajajärvi, Metsäteollisuus ry

Helena Herttuainen, Metsäteollisuus ry
Anniina Kostilainen, Sahateollisuus ry
Janne Lehti, Sahateollisuus ry
Tatu Torniainen, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Mariko Landström, Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Liisa Toopakka, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Antti Heikkinen, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Jarkko Partanen, Suomen metsäkeskus
Anna Rakemaa, Suomen metsäkeskus
Antti Leinonen, maa- ja metsätalousministeriö
Kirsi Taipale, maa- ja metsätalousministeriö
Niina Riissanen, maa- ja metsätalousministeriö
Ville Schildt, maa- ja metsätalousministeriö
Tuomas Laiho, valtiovarainministeriö
Jyri Inha, valtiovarainministeriö
Maarit Loiskekoski, ympäristöministeriö

VN/24437/2024-MMM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: